

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **D. R.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 1. 2019, č. j. MV-29159-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 6. 2020, č. j. 30 A 12/2019 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek.
- II.** Žalobci **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **tří dnů** od právní moci tohoto usnesení Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši **1.000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 25. 1. 2018, č. j. OAM-35079-9/DP-2017, zamítlo žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu na území a neprodloužilo platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ve spojení s § 36 odst. 3, § 38 odst. 2 téhož zákona, neboť pominuly důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.

[2] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl.

[4] Rozsudek krajského soudu (dále jen „napadený rozsudek“) nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností.

[5] V průběhu řízení o kasační stížnosti stěžovatel rovněž učinil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V něm uvádí, že v důsledku výkonu napadeného rozsudku (resp. napadeného rozhodnutí) pozbuje oprávnění k pobytu na území České republiky a bude nucen vycestovat, aniž by se mohlo podílet na probíhajícím řízení o kasační stížnosti. To považuje za rozporné s právem na spravedlivý proces. Stěžovatel poukazuje i na to, že již krajský soud žalobě přiznal odkladný účinek a současně, že těžiště sporných otázek,

jež mají být v řízení řešeny, spočívá v hodnocení bezpečnostní situace v zemi jeho původu, na Ukrajině, kde probíhá ozbrojený konflikt.

[6] Stěžovatel doplnil, že v případě nepřiznání odkladného účinku mu hrozí poměrně zásadní újma, naopak jeho přiznání není v rozporu s veřejným zájmem; a to i vzhledem k probíhající virové epidemii, v níž není žádoucí pohyb na veřejnosti a mezistátní cesty.

[7] Žalovaná ve vyjádření k žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti uvedla, že podmínky pro jeho přiznání nejsou v dané věci splněny. Především jde o podmínku vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli. Taková újma totiž stěžovateli vzniknout nyní nemůže. Ta by nastoupila teprve za situace, pokud by byl stěžovatel z území České republiky vyhoštěn na základě správního vyhoštění. V takovém řízení se však může bránit samostatnými opravnými prostředky a v rámci daného řízení se také posuzuje otázka přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Proti rozhodnutí o správním vyhoštění lze podat samostatnou žalobu, s níž je ze zákona spojen odkladný účinek. Za nepodloženou považuje žalovaný i námitku, že se stěžovatel bude povinen vrátit do země původu, kde probíhá válka. Takovou obavu stěžovatel neprokázal. Stejně tak podle mínění žalovaného stěžovatel nedůvodně poukazuje na právo na spravedlivý proces. V řízení o kasační stížnosti je totiž zastoupen advokátem a náležitá ochrana jeho práva je tak zajištěna. S tímto advokátem může být stěžovatel ve styku telefonicky, prostřednictvím internetu a také na základě bezvízového styku České republiky s Ukrajinou. Neopodstatněnou je i argumentace probíhající virovou epidemií, jež se aktuálně nachází ve stadiu s nízkým počtem případů onemocnění COVID – 19. Vzhledem k věku a zdravotnímu stavu stěžovatele nelze mít za to, že by byl vystaven zvýšenému riziku nákazy.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku a dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro vyhovění tomuto návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 téhož zákona.

[9] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „*nepoměrně větší újmě*“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012 - 33).

[11] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[12] Kasační soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků napadeného rozsudku do doby rozhodnutí o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud v této souvislosti, i v návaznosti na § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, zohlednil, že již krajský soud z důvodů podrobně vyložených v usnesení ze dne 20. 2. 2019, č. j. 30 A 12/2019 - 24, žalobě odkladný účinek přiznal.

[13] Kasační soud vzal současně v potaz, že stěžejní spornou otázkou v řízení, vzhledem k obsahu kasačních námitek, je zhodnocení závěrů o (ne)trvání důvodu, pro které bylo stěžovateli vízum (povolení k dlouhodobému pobytu) uděleno. Tím byla bezpečnostní situace v zemi stěžovatelova původu, konkrétně v Doněcké oblasti, v níž stěžovatel pobýval před svým příchodem na území České republiky. Nikoliv zcela nevýznamnou je podle kasačního soudu i okolnost, že v době rozhodování správních orgánů (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.) byl stěžovatel nezletilou osobou. Vycestování stěžovatele by tak vzhledem k právě uvedenému nepochybně zasáhlo do jeho soukromé a rodinné sféry; na území se nachází i se svými rodiči.

[14] V nynější věci tak má přiznání odkladného účinku pro stěžovatele reálný význam v podobě možnosti legálního setrvání na území České republiky a zejména v nevystavení se riziku správního vyhoštění a předejití negativním důsledkům s tím spojeným (zákazu pobytu na území Evropské unie). Nelze ani přehlédnout, že nucené vycestování mimo území České republiky by mělo za následek ztížení možností stěžovatele uplatňovat svá práva v řízení u soudu, přestože je zastoupen advokátem.

[15] Naopak Nejvyšší správní soud pokládá za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma jiným osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují, nadto stěžovatel je i nyní osobou blízkou věku nezletilých. Kasační soud tak vzhledem k souboru všech výše uvedených okolností vyhodnotil, že újma, která by mohla v případě nepřiznání odkladného účinku vzniknout stěžovateli, je nepoměrně větší, než jaká by mohla vzniknout jiným osobám.

[16] Nejvyšší správní soud rovněž neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, v němž dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. Sama žalovaná ve svém vyjádření nepoukázala na žádný důležitý veřejný zájem, se kterým by bylo přiznání odkladného účinku v rozporu.

[17] V nyní posuzovaném případě však zejména nelze přehlédnout důvody, pro něž byla stěžovatelova žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu zamítnuta (viz výše). Nezbytnost přezkumu správnosti závěrů krajského soudu, potažmo i správních orgánů, týkajících se bezpečnostní situace v zemi stěžovatelova původu a odpadnutí důvodů, pro které bylo dříve stěžovateli vízum uděleno (nemožnost vycestování pro zhoršenou bezpečnostní situaci v Doněcké oblasti), kasační soud shledává jako natolik významné,

aby odůvodnilo stěžovatelovo další, přesto však stále časově omezené dobou řízení o kasační stížnosti, setrvání na území. To pak nepředstavuje rozpor s důležitým veřejným zájmem, kterým je zde zájem státu, aby se na jeho území nacházely pouze osoby mající k tomu potřebné oprávnění.

[18] Kasační soud tudíž dovedl naplnění všech shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Vzhledem k tomu, že i krajský soud žalobě stěžovatele odkladný účinek přiznal, jak již uvedeno, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti napadeného rozhodnutí.

[19] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

[20] V souladu s § 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích a položkou č. 20 Sazebníku soudních poplatků, je s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti ve výši 1.000 Kč. Tento soudní poplatek nebyl s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zaplacen, a proto Nejvyšší správní soud stěžovateli uložil, aby poplatek ve stanovené výši uhradil [§ 4 odst. 1 písm. h) a § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb.], a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[21] Soudní poplatek lze zaplatit jedním z těchto způsobů:

- vylepením kolků na vyznačené místo na tiskopisu připojenému k tomuto usnesení; vylepte vždy oba díly kolkové známky, tiskopis podepište a vraťte soudu, kolkové známky neznehodnocujte;
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby lze získat na internetových stránkách www.nssoud.cz v položce Rychlé odkazy - Úhrada soudních poplatků.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě zaplacen, Nejvyšší správní soud jej bude vymáhat.

V Brně dne 28. srpna 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn. 4 Azs 197/2020

podpis

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓